

DECIZIE

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele,

judecătorul:

Judecătorii:

Iulia Sîrcu

Maria Ghervas, Mariana Pitic

Ion Druță și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Scripnic Veaceslav, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP împotriva lui Casareci Ivan, Casareci Anastasia, Gheorghita Mihail, Scripnic Veaceslav, Casareci Victoria, Casareci Iurie, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni „Termocom” în procedura planului cu privire la încasarea datoriei și taxei de stat, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Scripnic Veaceslav și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 și hotărârea suplimentară din 27 octombrie 2015, prin care acțiunea a fost admisă parțial

c o n s t a t ă:

La 30 martie 2012 asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Casareci Ivan, Casareci Anastasia, Gheorghita Mihail, Scripnic Veaceslav, Casareci Victoria, Casareci Iurie, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni „Termocom” în procedura planului cu privire la încasarea datoriei și taxei de stat (f.d. 3, vol. I).

În motivarea cererii de chemare în judecată asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP a indicat că conform Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2012, locatarii sunt obligați să achite plata pentru serviciile comunale.

Datoria pârâților la 01 martie 2012 pentru serviciile prestate de societatea pe acțiuni „Termocom” în procedura planului este în mărime de 12 608,02 lei și pentru alte servicii comunale este în mărime de 6 282,05 lei, în total suma de 18 890,67 lei.

Cere asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP încasarea de la Casareci Ivan, Casareci Anastasia, Casareci Gheorghita, Casareci Mihail, Scripnic Veaceslav, Casareci Victoria a datoriei de 18 890,67 lei și a taxei de stat în mărime de 566,73 lei (f.d. 3, vol. I).

Asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP a depus cerere de majorare a pretențiilor solicitând încasarea în mod solidar de la Casareci Ivan,

Casareci Anastasia, Casareci Gheorghita, Casareci Mihail, Scripnic Veaceslav, Casareci Victoria a datoriei în mărime de 39 894,89 lei și a taxei de stat în mărime de 1 196 lei (f.d 36, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP.

S-a încasat în mod solidar de la Casareci Iurie, Casareci Ivan, Casareci Anastasia, Gheorghita Mihail, Scripnic Veaceslav și Casareci Victoria datoria în mărime de 39 894,89 lei, taxa de stat în mărime de 1 196 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 700 lei.

În rest pretențiile asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP au fost respinse ca neîntemeiate (f.d. 53,72-75 vol. II).

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 27 octombrie 2015 s-a completat alineatul 2 al dispozitivului hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 cu indicarea că se încasează de la Casareci Iurie, Casareci Ivan, Casareci Anastasia, Gheorghita Mihail, Scripnic Veaceslav și Casareci Victoria datoria în mărime de 39 894,89 lei, taxa de stat în mărime de 1 196 lei și cheltuieli de judecată în mărime de 700 lei în beneficiul asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP (f.d. 59, 60, vol. II).

Prin mandatul din 16 octombrie 2015 avocatul Viorel Chetrușcă a fost împuternicit de asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 32).

La 23 octombrie 2015 avocatul Viorel Chetrușcă a declarat în interesele asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 (f.d. 69-71, vol. II).

La 12 noiembrie 2015 și 13 noiembrie 2015 Scripnic Veaceslav și Casareci Ivan au depus cereri de apel nemotivate împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 și hotărârii suplimentare din 27 octombrie 2015 (f.d. 78, 79, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015 nu s-au dat curs cererilor de apel depuse de Casareci Ivan și Scripnic Veaceslav.

S-a acordat apelanților termen până la 21 ianuarie 2016 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 897 lei și a cererilor de apel motivate (f.d. 84-96, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016 s-au restituit cererile de apel depuse de Casareci Ivan și Scripnic Veaceslav (f.d. 113-115, vol. II).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 11 februarie 2016 a admis apelul declarat de asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP.

A casat hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 în partea respingerii pretențiilor cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică și a emis în partea dată o hotărâre nouă de admitere a pretenției.

A încasat din contul lui Casareci Ivan, Casareci Iurie, Casareci Anastasia, Gheorghita Mihai, Casareci Victoria și Scripnic Veaceslav în beneficiul asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP suma de 1500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, care urmează a fi achitată în mărime de câte 250 lei fiecare.

În rest hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 s-a menținut (f.d. 116-122, vol. II).

La 24 martie 2016 Scripnic Veaceslav a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și restituirea pricinii la rejudecare (f.d. 126-127, vol. II).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 08 iunie 2016 s-a admis recursul declarat de Scripnic Veaceslav, s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016 în partea restituirii cererii de apel depusă de Scripnic Veaceslav cu remiterea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la faza primirii cererii de apel (f.d. 133-137, vol. II).

La 13 iulie 2016 și 14 iulie 2016 Scripnic Veaceslav și Casareci Ivan au depus cereri de apel motivate împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 și hotărârii suplimentare din 27 octombrie 2015 (f.d. 147-148, 163-164, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2016 s-au admis cererile depuse de Scripnic Veaceslav și Casareci Ivan cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

S-a scutit Scripnic Veaceslav și Casareci Ivan de la plata taxei de stat în mărime de 897,66 lei pentru depunerea cererilor de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 și hotărârii suplimentare din 27 octombrie 2015 (f.d. 169-172, vol. II).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 28 iulie 2016 a respins apelul declarat de Scripnic Veaceslav și a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 și hotărârea suplimentară din 27 octombrie 2015 (f.d. 185-196, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016 s-a restituit apelul declarat de Casareci Ivan ca fiind tardiv (f.d. 197-201, vol. II).

La 23 august 2016 Casareci Ivan a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și restituirea pricinii la rejudecare (f.d. 205-206, vol. II).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 02 noiembrie 2016 s-a admis recursul declarat de Casareci Ivan, s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016 și s-a restituit pricina la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 212-217, vol. II).

La 17 octombrie 2016 Scripnic Veaceslav a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești și trimiterea pricinii la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs Scripnic Veaceslav a indicat că cererea de chemare în judecată pe unele capete de pretenții este depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP include ilegal în factura de plată serviciile cota-parte din V apa potabilă, reparații curente și servicii Poșta Moldovei.

La Judecătoria Botanica mun. Chișinău se află pe rol cererea sa de chemare în judecată depusă împotriva asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP cu privire la excluderea din factura de plată pentru achitarea serviciilor locativ-comunale prestate pentru apartamentul nr. 68, str. Luceafărul, 1, satul Dobrogea, mun. Chișinău.

Cererea de chemare în judecată depusă de Mititelul Lidia este înaintată de o persoană care nu este în drept să o depună.

Curtea de Apel Chișinău a examinat pricina în lipsa sa, nefiindu-i comunicat locul, data și ora ședinței de judecată și fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 25 ianuarie 2017 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat de Scripnic Veaceslav în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii la rejudecare din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat la 11 august 2016 în adresa părților copia deciziei și încheierii din 28 iulie 2016 (f.d. 202, vol. II).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea copiei deciziei din 28 iulie 2016 de către Scripnic Veaceslav.

Prin urmare, recursul declarat de Scripnic Veaceslav la 17 octombrie 2016 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din actele pricinii rezultă că la 12 noiembrie 2015 și 13 noiembrie 2015 Scripnic Veaceslav și Casareci Ivan au depus cereri de apel nemotivate împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 și hotărârii suplimentare din 27 octombrie 2015 (f.d. 78, 79, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015 nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Casareci Ivan și Scripnic Veaceslav.

S-a acordat apelanților termen până la 21 ianuarie 2016 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 897 lei și a apelului motivat (f.d. 84-86, vol. II).

Curtea de Apel Chișinău a remis în adresa lui Scripnic Veaceslav copia încheierii din 21 decembrie 2015 (f.d. 87, vol. II).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea încheierii din 21 decembrie 2015 de către Scripnic Veaceslav.

În ședința de judecată din 21 ianuarie 2016 Scripnic Veaceslav nu s-a prezentat și instanța de apel a considerat imposibilă examinarea pricinii în lipsa părților care nu s-au prezentat amânând examinarea pricinii la 11 februarie 2016 (f.d. 95-95a, vol. II).

Curtea de Apel Chișinău a remis repetat lui Scripnic Veaceslav copia încheierii din 21 decembrie 2015 (f.d. 97, vol. II).

Scripnic Veaceslav a recepționat copia încheierii din 21 decembrie 2015 la 12 februarie 2016 (f.d. 107, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016 s-au restituit cererile de apel depuse de Casareci Ivan și Scripnic Veaceslav (f.d. 113-115, vol. II).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 11 februarie 2016 a admis apelul declarat de asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP.

A casat hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 în partea respingerii pretențiilor cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică și a emis în partea dată o hotărâre nouă de admitere a pretenției.

A încasat din contul lui Casareci Ivan, Casareci Iurie, Casareci Anastasia, Gheorghiu Mihai, Casareci Victoria și Scripnic Veaceslav în beneficiul asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP suma de 1500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, care urmează a fi achitată în mărime de câte 250 lei fiecare.

În rest hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 s-a menținut (f.d. 116-122, vol. II).

La 26 februarie 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa lui Scripnic Veaceslav copia încheierii din 11 februarie 2016 (f.d. 123, vol. II).

La 24 martie 2016 Scripnic Veaceslav a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și restituirea pricinii la rejudecare (f.d. 126-127, vol. II).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 08 iunie 2016 s-a admis recursul declarat de Scripnic Veaceslav, s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016 în partea restituirii cererii de apel depusă de Scripnic Veaceslav cu remiterea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la faza primirii cererii de apel (f.d. 133-137, vol. II).

La 22 iunie 2016 Curtea de Apel Chișinău a comunicat lui Scripnic Veaceslav despre examinarea pricinii la 14 iulie 2016 (f.d. 141, vol. I).

Citația pentru ședința de judecată din 14 iulie 2016 a fost recepționată de Scripnic Veaceslav la 28 iunie 2016 (f.d. 146, vol. II).

La 13 iulie 2016 Scripnic Veaceslav a depus apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 și hotărârii suplimentare din 27 octombrie 2015 și cerere de scutire de la plata taxei de stat (f.d. 147-148, 149, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2016 s-au admis cererile depuse de Scripnic Veaceslav și Casareci Ivan cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

S-au scutit Scripnic Veaceslav și Casareci Ivan de la plata taxei de stat în mărime de 897,66 lei pentru depunerea cererilor de apel împotriva hotărârii

Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 și hotărârii suplimentare din 27 octombrie 2015 (f.d. 169-172, vol. II).

Curtea de Apel Chișinău a remis lui Scripnic Veaceslav copia încheierii din 14 iulie 2016 pentru lichidarea neajunsurilor până la 28 iulie 2016 (f.d. 173, vol. II).

Scripnic Veaceslav a primit comunicarea Curții de Apel Chișinău la 02 august 2016 (f.d. 175, vol. II).

În condițiile în care citația pentru ședința de judecată din 28 iulie 2016 a fost recepționată de Scripnic Veaceslav doar la 02 august 2016, Curtea de Apel Chișinău urma să amâne examinarea cauzei.

Prin urmare, lui Scripnic Veaceslav i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil statuat la art. 6 Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, în punctul 16 din hotărârea Mașaev contra Moldovei din 12 mai 2009, Curtea Europeană a Dreptului Omului a constatat violarea art. 6§1 din Convenție situația în care reclamantul a susținut că nu a fost citat pentru ședința de judecată a Curții de Apel Chișinău din 9 martie 2004, la care a fost examinat recursul său, deoarece potrivit ștampilelor de pe plicul primit de la Curtea de Apel Chișinău, citația a fost expediată la 5 martie 2004 și a ajuns la el la 16 martie.

În conformitate cu art. 376 alin. (1) Codul de procedură civilă, dispozițiile de procedură privind judecarea pricinilor civile în primă instanță se aplică și în instanța de apel în măsura în care nu sînt contrare dispozițiilor prezentului capitol.

În conformitate cu art. 193 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecarea pricinilor civile are loc în ședință de judecată cu înștiințarea obligatorie a participanților la proces despre locul, data și ora ședinței.

În conformitate cu art. 205 alin. (2) Codul de procedură civilă, în cazul neprezentării în ședință de judecată a unui participant la proces despre a cărui citare legală nu există date, procesul se amîină.

În hotărârea Russu c. Moldovei din 13 noiembrie 2008 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat deja că „în practică, instanțele naționale nu acceptă în calitate de probă suficientă expedierea unei scrisori de către instanță, dar solicită dovada înmînării”.

În hotărârea Bucuria contra Moldovei din 05 ianuarie 2010, Curtea de la Strasbourg a reiterat că examinarea cauzei în lipsa reclamantului, în privința căruia nu era dovada de înmînare a citației, companiei reclamante nu i s-a oferit posibilitatea de a-și susține complet cauza în fața Curții Supreme de Justiție.

În cauza Kenzie Global Limited Ltd. C. Moldovei, Curtea a constatat încălcarea articolului 6 § 1 în rezultatul omisiunii Curții Supreme de Justiție de a cita reclamantii la ședința de judecată. Curtea a notat că este o chestiune de echitate a procedurilor, o astfel de reexaminare nu ar fi trebuit să fie făcută fără a i se acorda companiei reclamante șansa de a-și prezenta poziția, mai ales avînd în vedere că celelalte părți la proces au fost prezente la ședință și au avut posibilitatea de a-și expune opiniile

Judecând pricina în lipsa lui Scripnic Veaceslav, care nu a fost citat în modul prevăzut de lege, instanța de apel nu a asigurat disponibilitatea în drepturi a participanților la proces, ce constă în posibilitatea, în primul rînd, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare, astfel, prin urmare fiind admisă încălcarea prevederilor art. 27 alin. (1) Codul de procedură civilă.

Așadar, instanța de apel a încălcat dreptul lui Scripnic Veaceslav la un proces echitabil și principiul egalității armelor statuat la art. 6 Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, pentru a răspunde exigențelor articolului enunțat procedura în fața instanțelor judiciare trebuie să aibă un caracter contradictoriu, un concept similar celui al egalității armelor. Principiul contradictorialității presupune, în fond, posibilitatea pentru părțile în proces de a li se aduce la cunoștință toate dovezile invocate, observațiile formulate a acesteia și de a face comentarii în legătură cu ele.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. b) Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Erorile judiciare ale instanței de apel în ordine de recurs nu este posibil de corectat.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în ordine de apel, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii este necesar de ținut cont de cele expuse și în dependență de cele obținute de emis o decizie legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Scripnic Veaceslav.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 51/336 COOP împotriva lui Casareci Ivan, Casareci Anastasia, Gheorghiu Mihail, Scripnic Veaceslav, Casareci Victoria, Casareci Iurie, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni „Termocom” în procedura planului cu privire la încasarea datoriei și taxei de stat, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, Judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Ion Druță

Sveatoslav Moldovan